

Ga tot Jozef

Het verhaal van de stille heilige

Br. René Stockman f.c.

CARMELITANA

Betsaida

Inhoud

Inhoud	5
Voorwoord	7
Inleiding	11
Wat weten we over Jozef?	15
Jozef theologisch doorgelicht	39
Jozef, de stille heilige	55
Jozef, de rechtvaardige	63
Jozef, de nederige	71
Jozef, beschermer van families	79
Jozef, de arbeider	87
Jozef, de gehoorzame	95
Jozef, patroonheilige van de Kerk	103
Jozef en de goede dood	111
De iconografie van Jozef	119
Devotie tot Jozef	125
Bidden tot Jozef	145
Bibliografie	157

Inleiding

Jozef, de stille heilige. Stil, omdat van hem geen woorden zijn bewaard. Stil ook omdat over hem niet zoveel geschreven is. Nochtans mogen we Jozef als een belangrijke heilige beschouwen. Samen met Maria stond hij in voor de opvoeding van Jezus. Voorwaar een delicate opdracht!

In de evangeliëverhalen verschijnt Jozef steeds als de getrouwe en gehoorzame man, die zich helemaal overgeeft aan de Wil van God. Door zijn gehoorzaamheid maakte hij wat in de ogen van de wereld onmogelijk is, toch mogelijk. Hij werd geroepen om Maria als zijn echtgenote te aanvaarden, tegen alle redelijkheid in. Als de redelijkheid wijkt, kan alleen het geloof nog aan een mens richting geven. Het antwoord van Jozef was een gelovig ja, boven alle twijfel uit. Hij werd geroepen om de voedstervader van Jezus, de Mensenzoon, te worden. Het was geen

Ga tot Jozef

evidentie in een schijnbaar buitenechtelijk kind zijn eigen kind te zien en het dan nog als de Zoon van God te beschouwen. We mogen hem dan ook gerust de wereldse vader noemen; een volwaardige vader die Jezus als legitieme zoon heeft aanvaard en Hem ook met vaderlijk goedheid, wijsheid en misschien wel gestrengheid heeft opgevoed.

Omwille van deze gelovige grondhouding die zijn leven sierde mogen we Sint-Jozef als een groot man zien, waardig om een blijvende plaats in te nemen naast Jezus en Maria. Zijn beeltenis vinden we in bijna alle kerken; in het verleden waren nauwelijks huisgezinnen waarin Sint-Jozef niet aanwezig was. Zijn beeld stond op de schouw, naast het beeld van Maria; dikwijls met het kind Jezus op zijn arm, zoals het een goede vader past. Veel gelovigen vonden en vinden nog steeds bij hem troost en perspectief in dikwijls uitzichtloze situaties. Er zijn veel verhalen bekend van mensen die tot Sint-Jozef baden en op een ongeziene en onverwachte wijze werden geholpen. Omdat Jozef ook voor de materiële omkadering van de heilige Familie instond, wordt hij dikwijls aanroepen bij materiële noden. Alsof hij als een goede huisvader ook vandaag nog blijft zorgen voor zijn kinderen. Hij heeft het voordeel om op een heel rechtstreekse wijze zowel tot Maria als tot Jezus zelf te kunnen gaan, als echtgenoot en vader in eeuwigheid, om voor ons ten beste te spreken.

Omdat er zo weinig over Jozef geweten is, zelfs in de evangelieverhalen, ontstonden in de loop der tijden andere verhalen. Ook in de apocriefe evangeliëen ontbreekt het niet aan verhalen over Jozef in het kader van Jezus' kinderjaren. Bij het uitschrijven van het verhaal van de stille heilige hebben we dan ook gebruik gemaakt van deze verhalen. Ook al ontbreekt soms een solide historische basis, het feit dat ze door de traditie heen vorm kregen en stand hielden, getuigt enerzijds van de volksvroomheid die zich rond de figuur van Jozef ontwikkelde, maar is anderzijds ook een uiting van verwoede pogingen om van Jozef een duidelijker beeld te krijgen, vooral in zijn relatie met Jezus en Maria. Nader onderzoek heeft ondertussen uitgewezen dat een aantal van deze verhalen misschien toch niet van enige waarheid ontdaan zijn.

Met dit boekje hopen we de figuur van de heilige Jozef wat meer voor het voetlicht te plaatsen. Het mag een hulp zijn voor wie Jozef graag aanroepen om aan hun gebed wat meer fundament te geven. Het wil ook een ode zijn aan allen die de naam van Jozef hebben meegekregen en wat meer te weten willen komen over hun patroonheilige. Het is tevens een bezinning die biddend en zoekend is ontstaan, mediterend met de heilige Jozef. We zijn dankbaar dat we tijdens dit biddend zoeken onverwachte lichtpunten mochten ontdekken. Wellicht was ook dit het werk van de stille heilige...

Br. René Stockman - Broeder van Liefde